

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Mf.I.40.007/2022/5.

A felperes:

felperes neve (címe)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Békés Imre ügyvéd (címe)

Az alperes:

alperes neve (címe)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Juhász Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Juhász Ádám ügyvéd, címe)

A per tárgya:

Munkabér kifizetése

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szolnoki Törvényszék 14.M.70.055/2021/12.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés sorszáma:

Alperes, 14.M.70.055/2021/13.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és az alperes által fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 69 400 (hatvankilencezer-négyszáz) forintra, a megelőző eljárásban felmerült másodfokú eljárási illeték összegét 94 292 (kilencvennégyezer-kettőszázkilencvenkettő) forintra, az állam terhén maradó elsőfokú eljárási illeték összegét 91 950 (kilencvenegyezer-kilencszázötven) forintra felemeli.

Mellőzi annak megállapítását, hogy a megelőző eljárásban felmerült másodfokú részilleték az állam terhén marad.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30 000 (harmincezer) forint perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A tényállás

[1] Az alperes a (helység neve, utca, házszám) szám alatti (vendéglő neve) vendéglátóipari egységet üzemelteti. A vendéglő nyitvatartási ideje minden nap 10 órától 22 óráig tart, vasárnap és munkaszüneti napokon is üzemel.

[2] A felek 2016. december 21-én kötöttek munkaszerződést, amely alapján az alperes a felperest határozatlan időre pultos munkakörben alkalmazta, havi 161 250 forint személyi alapbérrel. A felperes heti munkaidejét 40 órában határozták meg azzal, hogy munkaidő-beosztása három havi munkaidőkeretben történik.

[3] A felperes részére a havi munkabér kifizetése a tárgy hónapot követően készpénzben egyösszegben történt. A munkabér kifizetéséről igazolás, bizonylat nem készült.

[4] A felek 2018-ban és 2019-ben szóbeli megállapodás alapján eltértek az írásba foglalt munkaszerződésben kikötött munkabértől, azt az aktuális garantált bérminimumnak megfelelően 2018-ban havi 180 500 forintban, 2019-ben pedig 195 000 forintban állapították meg.

[5] A felperes a munkanapjain 9 óra 45 perc és 10 óra között érkezett a munkahelyére, megkezdte az előkészítő munkálatokat, majd elvégezte munkaköri feladatait, illetve a vendégforgalomtól függően a munkáltató rendelkezésére állt ezek ellátása érdekében. Délután 2-3 óra között kb. 20 perc ebédszünetet vett igénybe. A téli időszakban általában 22 óra és 22 óra 10 perc között, míg a nyári időszakban 22 óra 15 perc és 22 óra 30 perc között távozott a munkahelyéről a munkavégzéshez kapcsolódó utómunkálatok befejezését követően.

[6] 2019. márciusától előfordult, hogy késett és csak 10 óra után ért be munkakezdésre, de ebben az időszakban is munkanaponként legalább 11 óra 30 percet munkavégzéssel töltött.

[7] Az előbbieket miatt a felperes rendszeresen az adott munkaidőkeret szerint ledolgozandó órákat meghaladóan végzett munkát, 2018. januártól márciusig a 496 órán felül 128 óra, 2018. áprilistól júniusig a 496 órán felül 164 óra, 2018. júliustól szeptemberig a 512 órán felül 148 óra, 2018. októbertől decemberig a 496 órán felül 164 óra, míg 2019. januártól márciusig a 496 órán felül 94,5 óra rendkívüli munkaideje keletkezett. 2019. április 1-jén és 2-án pedig a napi 8 óra munkaidőn felül 7 óra rendkívüli munkaidőt teljesített.

[8] A felperes munkaszüneti napokon is dolgozott, így 2018-ban március 15-én, május 1-jén, pünkösdhétfőn, augusztus 20-án, és október 23-án összesen 60 órát, míg 2019-ben március 15-én 11,5 órát.

[9] Az alperes a felperes munkaviszonyát a 2019. április 18-án közölt felmondással 30 nap felmondási idővel megszüntette, a felmondási idő teljes idejére a felperest a munkavégzés alól felmentette.

A kereset és az ellenkérelem a megelőző eljárásban

[10] A felperes keresetében a 2018. január 1. és 2019. április 30. közötti időszak vonatkozásában az alperes rendkívüli munkavégzés idejére járó munkabér és bérpótlék, valamint munkaszüneti napon történő munkavégzésre járó bérpótlék megfizetésére kötelezését kérte. Perköltséget is felszámított.

[11] Az alperes kérte, hogy a bíróság a felperes keresetét utasítsa el és kötelezze őt perköltség viselésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete a megelőző eljárásban

[12] A Szolnoki Törvényszék 14.M.70.026/2020/13. sz. ítéletével kötelezte az alperest a kereseti kérelemnek megfelelő összegű elmaradt munkabér és bérpótlék, valamint

késedelmi kamat megfizetésére, továbbá rendelkezett a perköltség és az eljárási illeték viseléséről is.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem a megelőző eljárásban

[13] Az ítélet ellen az alperes fellebbezést nyújtott be, amelyben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, valamint az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, másodlagosan az ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását kérte. Perköltséget is felszámított.

[14] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására és az alperes perköltségben történő marasztalására irányult.

Az ítéltábla döntése a megelőző eljárásban

[15] A Szegedi Ítéltábla Mf.I.40.014/2021/6. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és a bíróságot új eljárásra, új határozat hozatalára utasította. Emellett megállapította a felek másodfokú perköltségét, valamint a fellebbezési illetéket.

[16] Előírta, hogy a megismétlendő eljárásban az elsőfokú bíróságnak meg kell hallgatni az alperes bizonyítási indítványában megjelölt és eddig még meg nem hallgatott tanúkat, ennek során vizsgálnia kell, milyen tartalommal módosították a felek a felperes munkaszerződését a munkabér tekintetében, e megállapodás semmisnek tekinthető-e vagy sem, az érvényes vagy érvénytelen megállapodás alapján a felperes ténylegesen havonta milyen összegű munkabért kapott az alperestől, milyen időtartamban teljesített munkavégzést, ebből milyen időtartamban rendes, illetve rendkívüli munkavégzést, milyen mértékű volt a munkaközi szünet, valamint a teljesített munkavégzésért milyen összegű munkabér illetve volna meg. A fenti bizonyítási eljárás teljeskörű lefolytatása után tud megalapozottan dönteni arról, hogy a felperest megilleti-e a keresetében megjelölt rendkívüli munkavégzés idejére járó munkabér és bérpótlék, valamint a munkaszüneti napra járó bérpótlék, ha igen, milyen összegben. Felhívta az elsőfokú bíróság figyelmét arra, hogy abban az esetben, ha a lefolytandó bizonyítási eljárás alapján azt állapítja meg, hogy a felperes részben vagy egészben nem kapta meg a rendkívüli munkavégzésért járó díjazást, úgy annak alapbér-része kiszámításakor a helyes számítási móddal kapcsolatban a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 136. § (3) bekezdésében kifejtettekre, valamint a három havi munkaidőkeret miatt a 107. § b) pontjára figyelemmel kell lennie.

A kereset és az ellenkérelem a megismételt eljárásban

[17] A felperes a leszállított és megváltoztatott keresetében kérte, hogy kötelezze a bíróság az alperest 2018. január 1. és 2019. április 30. közötti időszakra rendkívüli munkavégzése alapján 735 564 forint alapbér, valamint 367 432 forint 50 %-os bérpótlék, továbbá munkaszüneti napon történt munkavégzésre járó 100 %-os mértékű bérpótlék címén

75 660 forint megfizetésére. Mindösszesen tehát 1 178 656 forintot igényelt, amely összeg után 2019. május 18. napjától kérte a Ptk. szerinti késedelmi kamat megállapítását. Pernyertessége esetére perköltségként a fizetési meghagyásos eljárásban felmerült 88 407 forint eljárási díjat, 73 676 forint ügyvédi megbízási díjat, valamint a jelen perben a pertárgyértékhez igazodóan a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 26.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja szerinti ügyvédi munkadíjat számította fel.

[18] Keresete indokául előadta, hogy a munkaidőkeret alapján teljesítendő munkaidőn felül 128, 164, 148, 152, 104, valamint 4 óra rendkívüli munkaideje keletkezett, továbbá munkaszüneti napon 2018-ban 60 óra, 2019-ben pedig 12 óra időtartamban munkát végzett, azonban az alperes a rendkívüli munkaidőben teljesített munkavégzésre alapbér-részt és bérpótlékot, a munkaszüneti napokon történő munkavégzésre pedig bérpótlékot nem fizetett.

[19] Állítása szerint az alperessel szóbeli megállapodást kötött arról, hogy a munkabére a garantált bérminimumnak megfelelően 2018-ban havi 180 500 forint, 2019-ben pedig 195 000 forint.

[20] Érvelése szerint a rendkívüli munkaidőben történő munkavégzése abból adódott, hogy egyrészt a munkaközi szünet nem került kiadásra, másrészt a munkavégzéshez kapcsolódóan a nyitvatartási időn kívül előkészítő és befejező tevékenységek merültek fel, amelyeket munkaidőként kell figyelembe venni, így az egy munkanapon teljesített munkaidő tartama elérte, illetve gyakran meg is haladta a 12 órát.

[21] Állításai igazolása érdekében okiratokat csatolt, illetve tanúk meghallgatására, valamint a NAV megkeresésére tett indítványt.

[22] Az alperes a felperes keresetének elutasítását és perköltség fizetésére kötelezését kérte. A perköltséget 200 000 forint, valamint tárgyalásonként 30 000 forint megbízási díjban határozta meg.

[23] Arra hivatkozott, hogy a felperessel szóban eltértek a munkaszerződésben foglaltaktól és ez alapján a felperes a ledolgozott napjai után 2018-ban napi nettó 9 000 forintot, 2019-ben pedig 10 000 forintot kapott akként, hogy azt havonta utólag egyösszegben fizette ki számára.

[24] Ellenezte a NAV megkeresését, elismerve, hogy a hatóság felé leadott adóbevallások nem valós adatokat tartalmaznak. Hasonló okból nem tartotta megfelelő bizonyítási eszköznek a bérjegyzékeket sem.

[25] Álláspontja szerint a kereset elbírálásakor a mindenkor garantált bérminimum adatait kell figyelembe venni, és összehasonlítani azt a felperes részére kifizetett napi 9 000, illetve napi 10 000 forinttal, amely alapján megállapítható, hogy magasabb összeget fizetett a felperesnek, mint amit a keresetében igényel. Vitatta, hogy a felperes 2018. augusztus 20-án

dolgozott volna, azonban a felperes által feltüntetett egyéb napokat, a ledolgozott órákat, a munkaidőkeret számítását nem.

[26] Állította, hogy nem merült fel munkavégzéshez tartozó előkészítő és befejező tevékenység, a 45 perc munkaközi szünetet viszont biztosította, így a felperes naponta legfeljebb 11 óra 15 percet dolgozott.

[27] Vitatta a felperes által az alapbér-rész tekintetében levezetett számítás helyességét.

Az elsőfokú bíróság ítélete a megismételt eljárásban

[28] Az elsőfokú bíróság az ítéltábla útmutatása szerint lefolytatott bizonyítási eljárást követően a 14.M.70.055/2021/12. sorszámú ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek rendkívüli munkavégzésre járó alapbér és bérpótlék címén 1 101 907 forintot, munkaszüneti napon történő munkavégzésre járó bérpótlék címén 75 112 forintot és ezen összegek 2019. május 18. napjától számított törvényes kamatát. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az állam javára 38 000 forint elsőfokú, 40 500 forint másodfokú eljárási illetéket, illetve megállapította, hogy a le nem rótt 50 400 forint elsőfokú és 53 400 forint másodfokú eljárási illeték az állam terhén marad. Kötelezte továbbá a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 175 090 forint perköltséget.

[29] Abból indult ki, hogy az alperes érdekében állt a munkaszerződéstől eltérő munkabérben történő megállapodásnak, a munkabér megfizetésének, a rendes és rendkívüli teljesített munkavégzésnek és ebből fakadóan a munkaközi szünet kiadásának a bizonyítása.

[30] Az alperes által állított munkabérrel kapcsolatos megállapodás és a kifizetett munkabér tárgyában a részletesen értékelt tanúvallomások alapján megállapította, hogy az alperes az e körben tett tényállításait nem tudta sikerrel bizonyítani. Rámutatott arra, hogy a felek személyes meghallgatása és a tanúvallomások alátámasztották azt is, hogy a felek megállapodása nem terjedt ki arra, hogy a munkabér a rendes, illetve a rendkívüli munkaidőben végzett munka ellenértékét és a munkaszüneti napon végzett munka ellenértékét is magába foglalja.

[31] A törvényszék a munkabérre vonatkozó tényállításai tekintetében a bizonyítatlanságot az alperes terhére értékelte.

[32] Kifejtette továbbá, hogy ha bizonyítást is nyert volna, hogy a felek az alperes által állított napi nettó munkabérben állapodtak meg és ennek megfelelő kifizetésben részesült a felperes, az erre vonatkozó szóbeli megállapodásuk – az Mt. 145. §-ába ütközése okán – a 27. § (3) bekezdés alapján semmis lett volna, amelyet a törvényszéknek hivatalból észlelnie kell. Ha pedig a megállapodás valamely része érvénytelen, az Mt. 29. § (3) bekezdés alapján helyette a munkaviszonyra vonatkozó szabályt kell alkalmazni. A munkaviszonyra vonatkozó

szabály (az Mt. 136. § (1) bekezdése) értelmében viszont alapbérként legalább az Mt. 153. § (1) bekezdése szerinti garantált bérminimumot kell meghatározni.

[33] A továbbiakban a felperes által teljesített munkaidő mértékét és annak minőségét vizsgálta.

[34] E körben megállapította, hogy a 2018. augusztus 20-án történő munkavégzést (tanú neve) tanú vallomása alátámasztotta.

[35] Az egy-egy munkanapon végzett munka időtartamával kapcsolatban a tanúvallomások alapján bizonyítottan elfogadta az előkészítő és befejező tevékenység szükségességét és azt is, hogy a felperes valamennyi ebédszünetet igénybe tudott venni, annak 45 percet elérő mértékét azonban megállapítása szerint az alperes – az ő oldalán felmerülő bizonyítási érdek ellenére – nem tudta bizonyítani. Mindebből napi 12 óra munkaidő teljesítésére következett.

[36] A 2019. márciusában, illetve április 1-jén és 2-án végzett munkával kapcsolatban a tanúvallomások alapján azt állapította meg, hogy ezeken a napokon a felperes – a 30 perc ebédszünetre figyelemmel – 11 óra 30 percnél több munkát nem végezhetett.

[37] A marasztalási összeg kiszámításánál figyelemmel volt a perel érintett hónapokban a munkanapok és az ez alapján meghatározott munkaórák számára, a garantált bérminimumnak megfelelő összegű havi alapbérre, valamint az Mt. 136. és 139. §-ában meghatározottakra.

[38] Ezek alapján az egy órára járó alapbér-részt 2018. január 1 126 forintban, február 1 128 forintban, március 1 128 forintban, április 1 128 forintban, május 1 128 forintban, június 1 128 forintban, július 1 126 forintban, augusztus 1 126 forintban, szeptember 1 128 forintban, október 1 126 forintban, november 1 128 forintban, december 1 188 forintban, a 2019. január 1 108 forintban, február 1 121 forintban, március 1 121 forintban, április 1 121 forintban állapította meg.

[39] Az egy órára jutó pótlékrész összegét pedig 2018. évre vonatkozóan 1 037 forintban, 2019-re 1 121 forintban határozta meg.

[40] Emellett kiszámította az általános munkarend és a munkaidőkeret alapján teljesítendő, valamint a felperes által ténylegesen teljesített munkaórák különbözetét.

[41] Az így meghatározott rendkívüli munkavégzéssel töltött órákra munkaidőkeret-egységeként

[42] és összesítve is kimutatta – az alapbér-rész szempontjából az adott munkaidőkeret záró hónapjára irányadó egy órára jutó összeggel számolva – a rendkívüli munkaidőre járó alapbér- és bérpótlék részt.

[43] Az előbbieknél megfelelően levezetett számítása szerint a rendkívüli munkavégzés időtartamára a felperest a 2018. márciusa és 2019. márciusa közötti időszak tekintetében 783 223,5 forint alaphér-részből és 362 419,25 forint bérpótlék részből, 2019. áprilisára – az Mt. 95. § (1) bekezdése alapján meghatározott 7 óra túlmunkával számolva – 8 533 forint alaphér-részből, illetve 3 923,5 forint bérpótlék részből álló díjazás illetné meg.

[44] Kifejtette azonban, hogy a törvényszék a kereseti kérelmen nem terjeszkedhet túl, ezért, miután a felperes keresetében a rendkívüli munkavégzésért járó díjazás alaphér-része tekintetében kisebb összegben határozta meg követelését annál, mint ami járna részére, a kereseti kérelemnek megfelelően – annak korlátai között – kötelezte az alperest a rendkívüli munkavégzés után járó alaphér és bérpótlék megfizetésére.

[45] A munkaszüneti napokra 2018. évre a bérpótlék részt – 1 037 forint/ óra összeggel és 60 órával számolva – 62 220 forintban, míg 2019. évre – 1 121 forinttal és 11,5 órával számolva – 12 892 forintban állapította meg.

[46] Mellőzte a NAV megkeresésére irányuló felperesi bizonyítási indítványt egyrészt azért, mert az attól beszerzendő adóbevallásokkal igazolni kívánt tény bizonyítása az alperes érdekében állt, másrészt azért, mert az alperes nyilatkozata alátámasztotta, hogy a beszerezni kívánt dokumentumokban valótlan adatok szerepelnek

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[47] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes fellebbezést terjesztett elő, amelyben elsődlegesen kérte az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, míg másodlagosan az ítélet megváltoztatását akként, hogy a bíróság a felperes keresetét utasítsa el és kötelezze perköltség viselésére, mind az első- mind a másodfokú eljárásra vonatkozóan.

[48] Álláspontja szerint a törvényszék a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményéből helytelen következtetéseket vont le egyrészt a felperes részére ténylegesen kifizetett munkabérekre, másrészt a felperes által végzett munka és az igénybe vett munkaközi szünetek időtartamára vonatkozóan.

[49] Az első tárgykörrel kapcsolatban sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem találta bizonyítottnak azt az állítását, miszerint a munkabér kifizetése egy szóbeli megállapodással 2018. év vonatkozásában nettó 9 000 forintban, 2019. év vonatkozásában nettó 10 000 forintban meghatározott napi munkabér alapulvételével történt. E körben hivatkozott a szolgáltatóiparban általánosan elterjedt napi, heti bér megállapítására és annak napi, heti rendszerességgel történő kifizetésére vonatkozó gyakorlatra, a tanúk előbbi gyakorlat alperesnél történő alkalmazását bizonyító egybehangzó nyilatkozatára, annak életszerűtlenségére, hogy a felperes ettől eltérően kapta volna meg a munkabérét, arra, hogy ennek ellentmond az elsőfokú ítélet [37] pontjában rögzített azon körülmény, miszerint a munkabér kifizetésére és a munka beosztására a felperes által készített beosztást vették alapul,

valamint annak a körülménynek a téves figyelmen kívül hagyására, hogy az alperes munkavállalói ismerték vagy sem egymás alaphétét.

[50] A második tárgykörrel kapcsolatban pedig fenntartotta azt az álláspontját, hogy legalább 45 perc munkaközi szünet biztosított volt a munkavállalók számára, így a napi tényleges munkavégzés nem haladta meg a 11 óra 15 perc időtartamot. E körben hangsúlyozta, nem vitatott az előkészítő és befejező tevékenység napi munkaidőbe történő beszámítása, azonban a munkavállalók általában naponta 2-3 óra időtartamban nem végeztek munkát, így mindössze napi 9-11 óra tartamban teljesítették munkavégzési kötelezettségüket. Emellett tévesnek és iratellenesnek találta annak megállapítását, hogy a felperes 2018. augusztus 20-án munkát végzett.

[51] A felperes fellebbezési ellenkérelmében – nyilatkozata tartalma szerint – az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes másodfokú eljárásban felmerült költségeinek megfizetésére kötelezését kérte. A perköltséget a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontjára utalással számította fel azzal, hogy a jogi képviselő általános forgalmi adó fizetésére nem köteles.

[52] Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályoknak és a Szegedi Ítéltábla iránymutatásának megfelelően folytatta le az eljárást, amelynek keretében megalapozott és helyes ítéletet hozott.

[53] Hangsúlyozta, azt az alperes sem vitatta az elsőfokú eljárás során, hogy rendkívüli munkavégzés keretében is végzett munkát, a felek nyilatkozatai csupán a munkabér meghatározása és kifizetése, valamint a munkaidő terjedelme, illetve a munkaközi szünet kiadása tárgyában tértek el egymástól.

[54] Érvelése szerint helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a vitás kérdéskörökben az az alperes érdekében állt a bizonyítás, azonban az ezekkel kapcsolatos állításait nem tudta bizonyítani. Osztotta ugyanis az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy nem bizonyított a felperes napi nettó 9 000, illetve 10 000 forint összegű munkabérére vonatkozó állítás, továbbá az sem, hogy egy munkanapon belül csupán 11 óra 15 percet töltött munkavégzéssel.

Az ítéltábla döntése és annak indokai

[55] A fellebbezés alaptalan.

[56] Az ítéltábla – az ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülmény fennálltának hiányában – felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján az erre irányuló fellebbezési kérelemre és fellebbezési ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolta figyelemmel arra, hogy ilyen korlátnak minősülnek a 371. § (1) bekezdés a), d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak.

[57] Az elsőfokú bíróság ítélete érdemben helyes. A fellebbezésben és a fellebbezési ellenkérelemben foglaltakra figyelemmel az ítéltábla az alábbiakat emeli ki.

[58] Az alperes tévesen sérelmezte fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság nem találta bizonyítottnak a felperes munkabérének napi nettó 9 000, illetve 10 000 forintos összegben történő kifizetését a következők miatt.

[59] Annak, hogy a szolgáltatóiparban a munkabér megállapítására és a kifizetés gyakoriságára milyen általános gyakorlat alakult ki, a jelen perben azért nincs jelentősége, mert a felek maguk nyilatkoztak egybehangzóan arról, hogy a felperes esetében – az előbbiektől eltérően – a munkabér havonta egy alkalommal történő kifizetésében állapodtak meg. Tehát az alperes az állítása szerint az egész ágazatra irányadó gyakorlattól történő részbeni eltérést maga is elismerte, így az a felperesnek járó, illetve a részére kifizetett munkabér megállapításához kiindulópontul nem szolgálhatott.

[60] Arra ugyan helyesen hivatkozott az alperes, hogy a tanúk beszámoltak az előbbi általános gyakorlat alperesnél történő alkalmazásáról a saját esetük vonatkozásában, de a felperes tekintetében egyöntetűen állították, hogy részére a munkabér kifizetése nem így történt. Bár valóban több tanú vallomása utalt a munkabérrel kapcsolatban a felek közötti, munkaszerződéstől eltérő megállapodásra, azonban egyetlen tanú sem tudott nyilatkozni a felperesnek ténylegesen kifizetett munkabér összegéről és kiszámításának módjáról, ezért pusztán abból, hogy hallottak egy felek közötti megállapodásról, nem lehet kétséget kizáróan következtetni arra, hogy a tényleges kifizetés ez alapján történt.

[61] Mindezekből pedig – az alperes téves hivatkozásával szemben – nem volt életszerűtlen az elsőfokú bíróság részéről arra következtetni, hogy a felperes a tárgyhónapot követően utólag a munkaszerződésében meghatározottak alapján a mindenkor éves bruttó garantált bér alapulvételével kapta meg fizetését egyösszegben a munkáltatótól. Egyrészt a munkabér havonként utólagosan egyösszegben történő kifizetését maga az alperes is elismerte, másrészt a ténylegesen kifizetett összeg mértékét bizonyítani nem tudta. A bizonyítatlanságot pedig az elsőfokú bíróság helyesen értékelte az alperes terhére, ugyanis a Pp. 522. § (1) bekezdés c) pontja szerint munkaügyi perben a munkáltatónak kell bizonyítania – bérvita esetén – a juttatás megfizetését. E jogszabályi rendelkezés alapján tehát az, hogy a kifizetett munkabér összege bizonyítatlan maradt, kizárólag a munkáltató terhére volt értékelhető. Bizonyítás nélkül pedig a Pp. 266. § (1) bekezdése értelmében a jelen esetben csak a felperes által kifizettként elismert összeg volt valósnak elfogadható, ez pedig a garantált bérminimumnak megfelelő összeg. Nem az életszerűség kérdése volt tehát az alapja az elsőfokú bíróság megállapításának, hanem a bizonyítás eredményének – helyes – értékelése.

[62] Ennek a megállapításnak nem mond ellent az elsőfokú ítélet [37] pontja, az alperes ugyanis tévesen idézte azt fellebbezésében. Abban ugyanis nem az szerepel, hogy a munkabér kifizetésére és a munka beosztására a felperes által készített beosztást vették alapul, mert az e körben csak annyit tartalmaz, „...mindkét fél akként nyilatkozott, hogy a munka beosztására a felperes által készített beosztást vették alapul.” Ebből pedig, nem lehet következtetni arra, hogy az említett beosztás volt az alapja a munkabér elszámolásának és kifizetésének is.

[63] Annak, hogy a felperes ismerte-e munkatársai munkabérének mértékét és kifizetésének módját, végzett-e ezzel kapcsolatban számfejtést, illetve a munkavállalók ismerték-e egymás alapbérét vagy sem, ugyancsak nem volt jelentősége a felperesnek történő, a többiekétől nem vitatottan eltérő bérfizetési gyakorlatra figyelemmel. Abból ugyanis, hogy a felperes fizette ki egyes munkanapok végén a többiek munkabérét és ismerte az elszámolás módját, még nem következik, hogy a munkáltató az ő esetében is ezt a gyakorlatot követte, különösen, hogy legalább a kifizetés gyakorisága szempontjából az eltérés az ő esetében bizonyított volt.

[64] Mindezekből következően az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást a felperesnek kifizetett munkabér mértékéről, e körben sem anyagi jogi, sem eljárásjogi jogszabálysértést nem követett el.

[65] Nem osztotta az ítéltábla az alperes munkaidő és munkaközi szünet mértékével kapcsolatos fellebbezési érveit sem az alábbiak miatt.

[66] Az elsőfokú bíróság e körben helyesen vizsgálta a nyitvatartási időn kívül az előkészítő és befejező tevékenység szükségességének kérdését, illetve a munkaközi szünet kiadásának tényét és a kiadott munkaközi szünet mértékét.

[67] Az alperes fellebbezésében az előkészítő és befejező tevékenységgel kapcsolatos ítéleti megállapításokat nem kifogásolta, azaz fellebbezése ezeket nem érintette.

[68] Tévesen állította azonban, hogy naponta legalább 45 perc munkaközi szünet kiadásra került a felperes részére.

[69] A munkaközi szünettel kapcsolatban lényeges kiindulópont, hogy az Mt. 103. § (1) bekezdése alapján a felperest – egyébként az alperes által sem vitatottan – munkanaponként 45 perc munkaközi szünet illette meg, amelyet a (4) bekezdés előírása szerint a munkavégzés megszakításával kellett kiadni részére oly módon, hogy a kiadásra az (5) bekezdés értelmében legalább 3 és legfeljebb 6 óra munkavégzést követően kerüljön sor. A (6) bekezdés alapján ugyan a kiadás előbbi időpontjától el lehet térni, de csak akkor, ha a kiadás több részletben történik. Ez esetben azonban az egyes munkaközi szüneteknek legalább 20 perc tartamúnak kell lennie.

[70] A fenti szabályok mellett figyelemmel kell lenni arra is, hogy az Mt. 52. § (1) bekezdésének a jelen per szempontjából lényeges b) és c) pontja szerint a munkavállaló köteles munkaideje alatt – munkavégzés céljából, munkára képes állapotban – a munkáltató rendelkezésére állni, illetve munkáját személyesen az általa elvárható szakértelemmel és gondossággal, a munkájára vonatkozó szabályok, előírások, utasítások és szokások szerint végezni. Ebből pedig az következik, hogy a munkaköri kötelezettségek teljesítésének számít nemcsak az aktív munkavégzés, hanem a rendelkezésre állás is, aminek következtében ez utóbbi időtartama nem számítható a munkaközi szünethez.

[71] Az előbbiek alapján helyesen értékelte az elsőfokú bíróság az e körben meghallgatott tanúk vallomását, amikor azokból lényegében arra következtetett, hogy csak az ebédidő tekinthető kiadott munkaközi szünetnek a felperes esetében, azonban a vendégforgalom miatt aktív munkavégzéssel nem töltött időtartam nem, hiszen ez idő alatt a felperesnek a tanúvallomásokból kitűnően rendelkezésre kellett állnia és vendég érkezése esetén ki kellett őt szolgálnia.

[72] Ebből pedig helyesen következtetett az elsőfokú bíróság arra, hogy a napi előkészítő és befejező tevékenységek időtartama körülbelül megegyezett a kiadott munkaközi szünet időtartamával.

[73] Megjegyzi továbbá az ítéltábla, hogy az Mt. 134. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakból következően a munkaidő nyilvántartása a munkáltató kötelezettsége. E jogszabályi rendelkezés helyes értelmezése szerint a nyilvántartott munkaidőből ki kell tűnnie a kiadott pihenőidő mértékének is, hiszen az nem a munkaidő része. Ezen nyilvántartás elmulasztásának következménye pedig az, hogy a munkáltató érdekévé válik annak bizonyítása, hogy az előírt pihenőidőt kiadta. Következésképpen a bizonyítás sikertelensége a Pp. 265. § (1) bekezdése értelmében e felet terheli.

[74] A rendelkezésre álló adatok alapján tehát az elsőfokú bíróság helyesen vont le következtetést arra, hogy a felperes 2018. január 1. és 2019. február 28. között az általa teljesített munkanapokon legalább 12 órát, 2019. március 1-től pedig legalább 11 óra 30 percet töltött munkavégzéssel.

[75] Az alperes felperes 2018. augusztus 20-i munkavégzésével kapcsolatos hivatkozásai sem helytállóak. Bár a felperes által készített beosztási napló szerint a felperes 2018. augusztus 20-ra nem volt beosztva, ezen okirat bizonyító erejét a bíróság a Pp. 326. §-a alapján a bizonyítás általános szabályai szerint a tárgyalás és a bizonyítás összes adatának figyelembevételével állapíthatta meg. A bizonyítás általános szabályai között elhelyezett 263. § (1) bekezdés értelmében pedig a bíróság a perben – törvény eltérő rendelkezése hiányában – alakszerű bizonyítási szabályokhoz, a bizonyítás meghatározott módjához vagy meghatározott bizonyítási eszközök alkalmazásához nincs kötve, szabadon felhasználhatja a felek előadásait, valamint minden bizonyítékot, amely a tényállás megállapítására alkalmas.

[76] Az előbbiekből következően az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül alapította e körben az ítéleti tényállást (tanú neve) tanú egyértelmű és aggálymentes tanúvallomására.

[77] Mindezekre tekintettel az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben feltárta, a bizonyítékokat helyesen értékelve helytálló tényállást állapított meg, annak módosítása vagy kiegészítése nem volt indokolt és az alperes fellebbezési érvei alapján a megállapított tényekből az elsőfokú ítéletben írtaktól eltérő jogi következtetésre sem lehetett jutni.

[78] Ugyanakkor észlelte az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság az illetékről nem megfelelően rendelkezett. Bár az elsőfokú bíróság az illeték alapját helyesen állapította meg

2 689 200 forintban és a megítélt 1 177 019 forintra tekintettel a pernyertesség-pervesztesség arányát is helyesen állapította meg 43-57 %-ban a felperesre terhesebben, az illeték mértékét azonban tévesen határozta meg. Az 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 42. § (1) bekezdés a) pontja szerint ugyanis az illeték az illetékalap után peres eljárásban 6 %, ami a jelen esetben 161 350 forintot jelent. Ennek 43 %-át, azaz 69 400 forintot köteles viselni az alperes és a fennmaradó 91 950 forint marad az állam terhén a felperes pervesztességéhez igazodóan.

[79] A másodfokú eljárásban az alperes teljes egészében pervesztés lett, az Itv. 51. § (1) bekezdése alapján azonban csak a megelőző másodfokú eljárásban felmerült eljárási illetéket köteles megfizetni, melynek mértékéről az ítéltábla a megelőző eljárásban határozott.

[80] Megjegyzi az ítéltábla, hogy az alperes a jelen eljárásban tévesen előlegezett 94 162 forint eljárási illetéket, aminek a beszámítását kérheti.

Szeged, 2022. május 12.

Dr. Szöllősiné dr. Tóth Zsuzsanna s.k.
Erzsébet s.k.

a tanács elnöke

Dr. Gál Attila s.k.

előadó bíró

Zanócné dr. Ocskó

táblabíró